Татарстан Республикасы
ЗАКОНЫ

«Татарстан Республикасы халык депутатларының жирле Советлары халык депутатларын сайлаулар турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында

I. «Татарстан Республикасы халык депутатларының жирле Советлары халык депутатларын сайлаулар турында» Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Югары Советы Жыелма басмасы, 1994 ел, №12, 158 статья) түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне кертергә:

1 статья. 2 статьяның 3 пунктында «затлар» сүзеннән соң өтерне алырга; «шулай ук психиатрия хастаханәләрендә ятып дәваланучы психик авыру гражданнар» сүзләрен төшереп калдырырга.

2 статья. 3 статьяда:

2 пунктны 3 пункт дип санарга.

статьяга түбәндәге эчтәлектә 2 пунктны өстәргә:

«2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары буенча халык депутатларының жирле Советлары халык депутатларын сайлаулар башка вакытка күчерелергә мөмкин, әмма бу вакыт дүрт айдан да артмаска тиеш.».

3 статья. 4 статьяда:

1 өлешендә «Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Президиумы» сүзләре урынына «Дәүләт Советы» сүзләрен язарга, «президиумнар» сүзләрен төшереп калдырырга, «50» цифрын «75»кә алмаштырырга;

152

2 өлешендә «шәһәр Советы президиумы» сүзләрен «халык депутатларының шәһәр Советы» сүзенә алмаштырырга, «президиум» сүзен төшереп калдырырга, «Советы» сүзе алдыннан «халык депутатларының» сүзләрен язарга;

«15 тән алып 30 депутатка» сүзләре урынына «7дән алып 25 депутатка» сүзләрен язарга.

4 статья. 5 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Халык депутатларының район, шәһәр, шәһәрдәге район Советлары депутатлыгына кандидатларны күрсәтү хокукына сайлаучыларның эш (уку, хезмәт) һәм яшәү урыны буенча җыелышлары, үзен үзе күрсәтү тәртибендә - сайлаучылар, шулай ук законда билгеләнгән тәртиптә теркәлгән сайлау берләшмәләре һәм сайлау блоклары ия.

Сайлауларның дәрәҗәләренә туры килә торган дәрәҗәдә законда билгеләнгән тәртиптә теркәлгән сәяси-иҗтимагый берләшмәләрнең исемлеге, сайлаулар көне игълан ителгәч җиде көннән дә соңга калмыйча, Үзәк сайлау комиссиясенә Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан тапшырыла.

Кандидатны күрсәтү зат сайланырга ризалык бирү турында язмача гариза биргәндә мөмкин, бу гаризада биографик характердагы белешмәләр (фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы, ае, көне, белеме, төп эш яисә хезмәт урыны (төп эш яисә хезмәт урыны булмаганда - шөгыленең төре), биләгән эш урыны, кандидатның кире алынмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкем ителгәнлеге булганда, имзалар кәгазендә Россия Федерациясе Җинаять кодексының кандидатны хөкем итү өчен нигез булган статьясының (статьяларының) исеме (исемнәре) һәм номеры (номерлары), шулай ук әгәр кандидат Россия Федерациясенең гамәлдәге Җинаять кодексы буенча җинаять дип танылучы гамәлләре өчен ССР Союзы һәм союздаш республикаларның җинаять законнары нигезләре буенча кабул ителгән җинаять кодексы, чит ил законы нигезендә хөкем ителгәнлеге булса, әлеге закон актларының статьясы (статьялары) күрсәтелергә тиеш, гражданлыгы күрсәтелә, шул исәптән чит дәүләт гражданлыгы (аны алу датасы һәм нигезләрен кертеп) күрсәтелә, Россия Федерациясе Дәүләт Думасына да сайлаулар бер үк вакытта уздырылган очракта,

153

фәкать бер сайлау округыннан гына күрсәтелүе турында, ә сайланган очракта - депутат статусына туры килми торган эшчәнлеген туктатуы яисә бүтән төрле сайланулы урында эшләмәячәге турында йөкләмә тапшырыла. Әлеге гариза, имзалар җыюны башлау турындагы хәбәрнамә белән бергә, тиешле сайлау комиссиясенә җибәрелә.».

5 статья. 6 статьяда:

1 пунктка түбәндәге эчтәлектә икенче абзац өстәргә:

«Халык депутатларының җирле Советларына сайлаулар уздыру чыгымнары Татарстан Республикасының Республика бюджетында аерым юл белән күрсәтелә. Татарстан Республикасының Республика бюджетыннан бүлеп бирелгән акчалар, сайлаулар билгеләнгәннән соң 25 көннән дә соңга калмыйча, Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясе карамагына җибәрелә һәм 3 көн эчендә барлык сайлау комиссияләре арасында бүленә.»;

1 пунктка түбәндәге эчтәлектә өченче абзац өстәргә:

«Өстәмә сайлауларны (төшеп калган депутатлар урынына) финанслау район, шәһәр, шәһәрдәге район бюджетлары акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла. Әлеге сайлауларны уздыру чыгымнары җирле бюджетларда аерым юл белән күрсәтелә.»;

2 пунктта «фирка оешмалары һәм иҗтимагый хәрәкәтләр» сүзләрен «иҗтимагый берләшмәләр» сүзләренә алмаштырырга;

статьяга түбәндәге эчтәлектә 4 пунктны өстәргә:

«4. Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясе Татарстан Республикасының Республика бюджетыннан бүлеп бирелгән акчаларны тоту турындагы хисапны, сайлаулар нәтиҗәләре басылып чыккач 60 көннән дә соңга калмыйча, - Татарстан Республикасы Дәүләт Советына, ә район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссияләре, 30 көннән дә соңга калмыйча, Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясенә тапшыралар.

Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе кабат һәм өстәмә сайлаулар уздыруга җирле бюджеттан бүлеп бирелгән акчаларны тоту турындагы хисапны, сайлаулар нәтиҗәләре басылып чыккач 30 көннән дә соңга калмыйча, халык депутатларының җирле Советына тапшыра.».

6 статья. 7 статьяда «үз вәкаләтләре» сүзләрен төшереп калдырырга, аның урынына «әлеге Законда билгеләнгән вәкаләтләр» дип язарга.

7 статья. 8 статьяда:

3 пунктта «сәяси фиркаләрнен, хәрәкәтләрнен һәм бүтән ижтимагый оешмаларның» дигән сүзләр урынына «ижтимагый берләшмәләрнең» дигән сүзләрне язарга.

3 пунктта соңгы җөмләне төшереп калдырырга;

4 һәм 5 пунктларны 6 һәм 7 пунктлар дип санарга;

статьяга түбәндәге эчтәлектә 4 пунктны өстәргә:

«4. Вәкилләр һәм күзәтүчеләр түбәндәгеләргә хокуклы:

а) сайлаучыларның исемлекләре белән танышырга;

б) тавыш бирү көнендә тиешле сайлау участогының тавыш бирү бинасында булырга;

в) сайлаучылар тавыш бирү бинасыннан тыш тавыш биргәндә катнашырга;

г) сайлаучылар исемлекләренә кертелгән гражданнарның санын, сайлаучыларга бирелгән сайлау бюллетеньнәре санын, юкка чыгарылган сайлау бюллетеньнәре санын исәпләп чыгаруны күзәтергә; сайлау участогында тавыш бирү бюллетеньнәренең эчтәлеге күренерлек ераклыкта һәм шартларда сайлаучыларның тавышларын исәпләп чыгаруны күзәтергә; сайлаучыларның тавышларын исәпләп чыгарганда теләсә кайсы тутырылган яисә тутырылмаган сайлау бюллетене белән танышырга; тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәне һәм башка төрле документларны сайлау комиссиясе төзегәнне күзәтеп торырга;

д) тавыш бирүне оештыру мәсьәләләренә кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр белән сайлау комиссиясе рәисенә мөрәҗәгать итәргә, ә ул булмаганда - аны алыштыручы затка;

е) тавыш бирү йомгаклары турында сайлау комиссиясе беркетмәсе белән, шулай ук тавыш бирү йомгаклары һәм сайлауларның нәтиҗәләре турында башка төрле сайлау комиссияләре беркетмәләре белән танышырга; күрсәтелгән беркетмәләрнен һәм аларга кушымта итеп бирелгән документларның, шулай ук тиешле сайлау комиссияләренә тапшырылган бүтән төрле документларның күчермәләрен, шул исәптән тавыш бирүдә катнашкан затларның

155

исемлеге күчермәсен, тиешле сайлау комиссиясеннән әзерләтергә йә алырга. Күзәтүче таләбе буенча сайлау комиссиясе әлеге күчермәләрне бирергә яисә таныкларга тиеш;

ж) участок сайлау комиссиясенен, башка төрле сайлау комиссиясенен гамәлләре (гамәл кылмаулары) турында югарырак сайлау комиссиясенә яисә судка шикаять белдерергә;

з) тиешле сайлау комиссияләрендә сайлаучыларның тавышларын кабат санаганда катнашырга.»;

статьяга түбәндәге эчтәлектә 5 пунктны өстәргә:

«5. Сайлау комиссиясе утырышларында тавыш бирүдә һәм сайлау нәтиҗәләренә йомгак ясауда катнашучы вәкилләр һәм күзәтүчеләр түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

а) сайлаучыларга сайлау бюллетеньнәре һәм бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары бирергә;

б) сайлаучының үтенече буенча сайлау бюллетеньнәрен һәм бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыкларын алуы турында аның өчен имза салырга;

в) сайлаучының үтенече буенча сайлау бюллетеньнәрен тутырырга;

г) тавыш бирү яшеренлеген бозарлык башка гамәлләр кылырга;

д) сайлау комиссияләре әгъзалары сайлау бюллетеньнәрен санаганда турыдан-туры катнашырга;

е) сайлау комиссиясе эшенә комачауларлык гамәлләр кылырга;

ж) сайлаучылар арасында үгетләү эшләре алып барырга;

з) тиешле сайлау комиссиясе карарлар кабул иткәндә катнашырга.».

8 статья. 11 статьяда:

4 пунктның соңгы җөмләсен түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «Сайлаучылар исемлеге ике нөсхәдә төзелә, ана участок сайлау комиссиясе рәисе һәм секретаре имза сала, участок сайлау комиссиясе мөһере сугыла һәм, сайлауларга кадәр 20 көн кала, гомуми танышу өчен тәкъдим ителә.»;

5 пунктта «ике көннән дә соңга калмыйча, ә сайлаулар алдыннан» дигән сүзләрне төшереп калдырырга һәм аларны «24 сәгать эчендә,» дигән сүзләргә алмаштырырга, ә «сайлауларга кадәр

биш көннән дә сонга калмыйча» сүзләрен төшереп калдырырга, «өч көн эчендә» дигән сүзләрдән соң «тавыш бирү көнне кичекмәстән» сүзләренә алмаштырырга;

статьяга түбәндәге эчтәлектә 6 пунктны өстәргә:

«6. Тавыш бирү тәмамланып, сайлаучыларның тавышларын санау башланганнан соң сайлаучылар исемлегенә нинди дә булса үзгәртүләр кертү тыела.».

<u>9 статья.</u> 13 статьяның беренче җөмләсен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Район, шәһәр, шәһәрдәге район Советларына халык депутатларын сайлауларны оештыру һәм уздыру буенча сайлау комиссияләре төзелә.»;

статьяга түбәндәге эчтәлектә абзац өстәргә:

«Җирле Советларга халык депутатларын сайлауларны әзерләү, әлеге Законның үтәлешен контрольдә тоту, район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссияләре белән берлектә, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан гамәлгә ашырыла.».

<u>10 статья.</u> 14 статьяда:

1 пунктта «18» цифрын «12» гә алмаштырырга, икенче җөмләгә «иҗтимагый берләшмәләр, сайлаучыларның эш (хезмәт, уку) һәм яшәү урыннары буенча җыелышлары тәкъдимнәрен исәпкә алып» сүзләрен өстәргә, «халык депутатларының тиешле җирле Советлары» дигән сүзләрне «Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясе» дигән сүзләр белән алмаштырырга;

2 пунктка «иҗтимагый берләшмәләр, сайлаучыларның эш (хезмәт,уку) һәм яшәү урыннары буенча җыелышлары тәкъдиме нигезендә» сүзләрен өстәргә.

<u>11 статья.</u> 15 статьяда:

статьяның исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «Сайлау комиссияләре вәкаләтләре»;

1 һәм 2 өлешләрне 2 һәм 3 өлешләр дип санарга;

статьяга түбәндәге эчтәлектә 1 өлеш өстәргә:

«Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясе:

157

район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссияләрен раслый;

район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссияләре белән берлектә җирле Советларга халык депутатлары сайлауларны әзерли һәм уздыра, әлеге Законның үтәлешен тикшереп тора;

кабат сайлауларны билгели;

халык депутатларының җирле Советларына халык депутатларын сайлаулар уздыруга тотылган чыгымнар хакындагы хисапны Татарстан Республикасы Дәүләт Советына тапшыра;

республика һәм федераль сайлаулар турындагы законнар нигезендә башка вәкаләтләрне тормышка ашыра.»;

2 өлешнең «г» пунктына «сайлаучыларга бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыкларын тапшыралар» дигән сүзләрне өстәргә;

«к» пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«к) сайлаулар уздыру өчен үзләренә бүлеп бирелгән акчалар һәм матди чаралар белән эш итәләр. Үзәк сайлау комиссиясенә һәм халык депутатларының тиешле Советларына финанс хисабын раслау өчен тапшыралар;».

<u>12 статья.</u> 16 статьяның 1 өлешендәге «г» пунктына «сайлаучыларга бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыкларын тапшыра» сүзләрен өстәргә.

13 статья. Түбәндәге эчтәлектә 16^1 статьясын кертергә:

«16^1 статья. Сайлау комиссияләренең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзаларының статусы

Сайлау комиссиясе составына депутатлар, дәүләт хакимияте органнарының һәм җирле үзидарә органнарының сайлап куелучы урындагы затлары, судьялар, кандидатлар, теркәлгән кандидатлар, аларның ышанычлы затлары, кандидатларны күрсәткән сайлаучылар җыелышларының, сайлау берләшмәләренең һәм сайлау блокларының вәкаләтле вәкилләре һәм ышанычлы затлары, сайлау комиссияләренең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары, кандидатларның, теркәлгән кандидатларның ире йә хатыны, якын туганнары яисә

158

кандидатларның, теркәлгән кандидатларның турыдан-туры буйсынуындагы затлар керә алмыйлар.

Сайлау комиссиясенең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзасы сайлау комиссиясенең барлык утырышларында катнашырга тиеш.

Сайлау комиссиясе әгъзасы түбәндәгеләргә хокуклы:

тиешле сайлау комиссиясе утырышлары хакында алдан хәбәр алырга;

сайлау комиссиясе утырышында чыгыш ясарга, тиешле сайлау комиссиясе компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр кертергә һәм алар буенча тавыш бирүне уздыруны таләп итәргә;

сайлау комиссиясе утырышында башка катнашучыларга көн тәртибенә кертелгән мәсьәләләр нигезендә сораулар бирергә һәм аларга төпле җаваплар алырга;

тиешле һәм түбәнгерәк сайлау комиссияләренең машинадан укыла торган саклагычлардагы документларын һәм материалларын да кертеп, теләсә кайсы документлар һәм материаллар (шул исәптән сайлаучылар исемлекләре, сайлау бюллетеньнәре) белән танышырга, һәм аларның (сайлаучылар исемлекләреннән, сайлау бюллетеньнәреннән тыш) күчермәләрен алырга һәм бу күчермәләрне таныклауны таләп итәргә.

Сайлау комиссиясе әгъзасы вәкаләтләр чоры тәмамланганчы сайлау комиссиясе әгъзасы вазыйфаларыннан үзен билгеләгән орган карары буенча түбәндәге очракларда азат ителә:

сайлау комиссиясе әгъзасының вәкаләтләрен үз өстеннән төшерүе хакындагы язмача гаризасы булганда;

Татарстан Республикасыннан, районнан һәм шәһәрдән даими яшәү урынына күчеп киткәндә;

сайлау комиссиясе әгъзасына карата судның хөкем карары закон көченә кергәндә;

закон көченә кергән суд карары нигезендә сайлау комиссиясе әгъзасы хокуктан файдалануга сәләтсез, хокуктан файдалану сәләте чикләнгән, кайдалыгы билгесез яисә вафат булган дип танылганда;

Татарстан Республикасы гражданлыгын югалтканда;

сайлау комиссиясе әгъзасы вазыйфаларын даими рәвештә үтәмәгәндә - сайлау комиссиясе тәкъдиме буенча;

әлеге Законда каралган бүтән төрле нигезләр булганда.

159

Җирле, республика һәм федераль сайлаулар бер үк вакытта уздырылган очракта, район, шәһәр, шәһәрдәге район һәм участок сайлау комиссияләренең төп эшеннән азат ителгән рәисенә һәм секретарена, сайлаулар көненә 60 көн кала, сайлаулар уздыру өчен бүлеп бирелгән Татарстан Республикасы Республика бюджеты акчалары исәбеннән ай саен хезмәт өчен түләү башкарыла, аның күләме Татарстан Республикасындагы биш минималь хезмәт хакыннан артык булмаска тиеш.Сайлауларны әзерләү һәм уздыру чорында сайлау комиссиясенен төп эшләреннән азат ителгән башка әгъзаларына хезмәт өчен түләү сайлаулар уздыру өчен бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән гамәлгә ашырыла, аның күләме төп эш урыннарындагы уртача хезмәт хакыннан ким булмаска тиеш, пенсионерлар һәм вакытлыча эшләмичә торучылар өчен - Татарстан Республикасы буенча уртача хезмәт хакы күләмендә.

Үз вәкаләтләре чорында сайлау комиссиясе әгъзасы администрация (эш бирүче) инициативасы белән эштән азат ителә алмый яки комиссия әгъзасының ризалыгыннан башка бүтән эшкә күчерелә алмый.

Сайлаулар уздыру чорында сайлау комиссиясе әгъзасы Татарстан Республикасы Прокуроры ризалыгыннан башка суд тәртибендә билгеләнә торган җинаять җаваплылыгына һәм административ җәза гамәлләренә тартыла алмый.».

14 статья. Түбәндәге редакциядә 16^2 статьясы өстәргә:

«16^2 статья. Комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары статусы

Сайлау комиссиясе тарафыннан кандидат теркәлгәннән соң, әлеге кандидат үзен теркәгән түбәнгерәк сайлау комиссияләренә киңәш бирү тавышы хокукына ия берәр әгъза билгеләп куярга хокуклы.

Комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзасы бер үк вакытта бүтән төрле сайлау комиссиясе әгъзасы була алмый.

Комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзасы сайлауларны әзерләү һәм үткәрү мәсьәләләре буенча комиссиянең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзасының бөтен хокукларына да тулаем ия була.

Комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзасы түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

бүтән сайлау округында тавыш бирү таныклыклары, сайлау бюллетеньнәре бирергә;

сайлау бюллетеньнәрен сортировкалауда һәм санауда катнашырга;

тавыш бирү йомгаклары һәм сайлаулар нәтиҗәләре турында беркетмә төзегәндә катнашырга;

сайлау комиссиясе карарларын кабул иткәндә тавыш бирүдә катнашырга;

сайлау комиссиясе карарларына имза салырга.».

15 статья. 17 статьяда:

3 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Сайлау комиссиясенең карарлары ачык яки яшерен тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Сайлау комиссиясе рәисе урынбасарын һәм секретарен сайлау турында, халык депутатына кандидатларны теркәү турында, сайлауларны әзерләүне һәм үткәрүне финанслау мәсьәләләре буенча, сайлауларның нәтиҗәләрен билгеләү турында, сайлауларны узмаган яки гамәлгә яраксыз дип тану турында, кабат тавыш бирү яки кабат сайлаулар уздыру турында сайлау комиссиясе карарлары тиешле сайлау комиссиясе утырышларында сайлау комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларының гомуми саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителәләр.

Сайлау комиссиясенең башка төрле мәсьәләләр буенча карарлары сайлау комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия шунда катнашучы әгъзаларының гади күпчелек тавышы белән кабул ителә.

Сайлау комиссияләре карарлар кабул иткәндә хуплап һәм каршы бирелгән тавышлар саны бертигез булса, сайлау комиссиясе рәисенең тавышы хәлиткеч була.

Сайлау комиссиясе карарына сайлау комиссиясе рәисе һәм секретаре имза сала.

Сайлау комиссиясе кабул иткән карар белән килешмәгән сайлау комиссиясе әгъзалары үзләренең аерым фикерләрен язмача белдерергә хокуклы, бу фикер, өч көннән дә соңга калмыйча, ә сайлауларга өч

көн кала һәм сайлаулар көнендә кичекмәстән сайлау комиссиясе рәисе тарафыннан югарырак сайлау комиссиясенә җиткерелә.

Сайлау комиссиясенең законны бозган килеш кабул ителгән карары югарырак сайлау комиссиясе яки суд тарафыннан юкка чыгарылырга тиеш.»;

7 пунктны төшереп калдырырга;

8,9,10 пунктларны 7,8,9 пунктлар дип санарга.

16 статья. 19 статьяда:

3 пунктка түбәндәге эчтәлектә беренче һәм икенче җөмлә кертергә:

«Халык депутатларынын жирле Советларына депутатлыкка кандидатларны үзен үзе күрсәтү юлы белән турыдан-туры сайлаучылар үзләре, шулай ук сайлаучыларнын эш (хезмәт, уку) һәм яшәү урыны буенча жыелышлары, законда билгеләнгән тәртиптә теркәлгән сайлау берләшмәләре һәм сайлау блоклары күрсәтә ала. Кандидатны күрсәтү хакында кандидат теркәләчәк тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенә хәбәр ителә.»;

3 пункттагы 1 абзацта «Фиркаләрнең, иҗтимагый берләшмәләрнен район, шәһәр бүлекләре» дигән сүзләрне «сайлаулар дәрәҗәсенә туры килерлек сайлау берләшмәләре, сайлау блоклары» дигән сүзләр белән алмаштырырга.

3 пункттагы 1 абзацка түбәндәге җөмлә өстәргә:

«Үзен үзе кандидат итеп күрсәтү кандидатнын тиешле сайлау комиссиясенә тулы биографик мәгълүматлар теркәлгән һәм үзен яклап имзалар жыячагы хакында хәбәр иткән язмача гариза бирү юлы белән гамәлгә ашырыла».

3 пункттагы 2,3,4,5 абзацларны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Сайлау берләшмәләре һәм сайлау блоклары һәр сайлау округында халык депутатына берәр кандидат күрсәтергә хокуклы.

Сайлаучылар жыелышларында һәм сайлау берләшмәләре, сайлау блоклары карарлар кабул иткәндә чикләнмәгән сандагы кандидатуралар буенча фикер алышулар өчен шартлар тудырыла. Сайлаучылар жыелышында һәр катнашучы, сайлау берләшмәсенең, сайлау блогынын һәр әгъзасы халык депутатына кандидатлар хакында

162

тәкъдимнәр кертергә, алар турында фикер алышуларда катнашырга, тәкъдим ителгән кандидатураларны хупларга йә аларны кире кагу турында тәкъдимнәр кертергә, халык депутатына кандидат сыйфатында фикер алышулар өчен үз кандидатурасын тәкъдим итәргә хокуклы.

Халык депутатына кандидат күрсәтү хакындагы карар ачык яисә яшерен тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавыш бирү тәртибе һәм башка процедура мәсьәләләре сайлаучылар җыелышында билгеләнәләр.

Сайлаучылар җыелышында катнашучыларның яртысыннан артыграгы халык депутатына кандидат өчен тавыш бирсә, ул күрсәтелгән дип санала. Сайлау берләшмәләре һәм сайлау блоклары халык депутатына кандидат күрсәтү хакындагы карарны үзләренең гамәлгә кую документларында билгеләнгән тәртиптә кабул итәләр. Халык депутатына кандидат күрсәтү хакында беркетмә төзелә. Кабул ителгән карар турында, ике көннән дә соңга калмыйча, халык депутатына кандидатка хәбәр ителә.»;

5 пунктка түбәндәге җөмләләрне өстәргә:

«Кандидатның кире алынмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкем карары булганда, имзалар кәгазендә Россия Федерациясе Җинаять кодексының кандидатны хөкем итү өчен нигез булган статьясының (статьяларының) исеме (исемнәре) һәм номеры (номерлары), шулай ук әгәр кандидат Россия Федерациясенең гамәлдәге Җинаять кодексы буенча җинаять дип танылган гамәлләре өчен ССР Союзы һәм союздаш республикаларның җинаять законнары нигезләре буенча кабул ителгән җинаять кодексы, чит дәүләт законы буенча хөкем ителгән булса, әлеге закон актларының статьясы (статьялары) күрсәтелергә тиеш. Кандидатның чит ил гражданлыгы булса, имзалар кәгазендә тиешле чит дәүләтнең исеме күрсәтелергә тиеш.».

6 пунктка икенче җөмләдән соң түбәндәге 5 җөмләне кертергә:

«Кандидатларны теркәү өчен тиешле сайлау комиссиясенә кандидатның шулай ук милек хокукындагы мөлкәте һәм керемнәре турындагы белешмәләр тапшырылырга тиеш. Керемнәренең күләме һәм чыганаклары хакындагы белешмәләр кандидат булган гражданның сайлаулар билгеләнгән елга кадәр узган ел өчен керемнәре турындагы декларациянең күчермәсе рәвешендә (салым органнары куйган тамга белән) тапшырыла. Кандидат булган граждан салымнар һәм җыемнар

163

турындагы законнар нигезендә керемнәре хакында декларация бирергә тиеш булмаган очракта, керемнәр алган урын буенча оешмадан сайлаулар билгеләнгән елга кадәр узган ел өчен аның тулаем керемнәре хакындагы белешмә тапшырыла. Кандидатның милек хокукындагы мөлкәте турындагы белешмәләр әлеге Закон кушымтасында билгеләнгән рәвештә тапшырыла.

Сайлау комиссиясе әлеге статья нигезендә тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген тикшерү турындагы тәкъдим белән тиешле органнарга мөрәҗәгать итәргә хокуклы.»;

9 пунктны 10 пункт дип санарга;

статьяга түбәндәге эчтәлектә 9 пунктны өстәргә:

«9. Әгәр калган имзалар саны әлеге Закон таләпләре нигезендә теркәлү өчен билгеләнгән саннан кимрәк булса, имза салу кәгазьләрендә дөрес булмаган имзалар саны ачыкланганда, халык депутатына кандидатның теркәлүе суд тәртибендә юкка чыгарыла.».

17 статья. 20 статьяда:

1 пунктта икенче җөмләне төшереп калдырырга;

5 пункттагы 1 абзацта «һөнәр берлекләренең һәм башка иҗтимагый берләшмәләрнең район, шәһәр бүлекләре» дигән сүзләрне «сайлау берләшмәләре һәм сайлау блоклары» дигән сүзләр белән алмаштырырга;

5 пункттагы 2 абзацта «фирканең, һөнәр берлегенең һәм башка иҗтимагый берләшмәнең район, шәһәр бүлегенең конференцияләре, пленумы карарлары» дигән сүзләрне «сайлау берләшмәсенең, сайлау блогының вәкаләтле органы карары» дигән сүзләргә алмаштырырга.

18 статья. 21 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«21 статья. Халык депутатларының җирле Советлары халык депутаты статусының вазыйфаи хәленә туры килмәве

Татарстан Республикасы Конституциясе нигезендә министрлар, дәүләт комитетлары рәисләре һәм, Премьер-министрдан кала, Татарстан Республикасы Министрлар кабинетының башка әгъзалары, башкарма хакимият федераль органнарының Татарстан Республикасындагы территория органнары җитәкчеләре, җирле

хакимиятләр башлыклары урынбасарлары һәм хакимиятләрнең структур бүлекчәләре житәкчеләре, шулай ук судьялар халык депутатларының тиешле җирле Советлары депутатлары була алмыйлар.».

19 статья. 22 статьяның 1 пунктында «һөнәр берлекләренең, фиркаләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең район, шәһәр бүлекләре» дигән сүзләрне «сайлау берләшмәләре, сайлау блоклары» дигән сүзләргә алмаштырырга.

20 статья. 23 статьяның 2,3,4 пунктларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Сайлау комиссияләре әгъзаларына сайлау алды үгетләве үткәрү, теләсә нинди сайлау алды үгетләве материалларын тарату, шулай ук сайлау комиссияләре биналарында һәм тавыш бирү биналарында да тыела.

3. Сайлаучыларга бушлай яисә ташламалы шартларда товарлар сату, хезмәт күрсәтү (мәгълүмат хезмәтеннән тыш), кыйммәтле кәгазьләр сату, шулай ук акча өләшү юлы белән сайлау алды үгетләве алып бару тыела.

4. Үгетләү кампаниясе кандидатны теркәгән көннән уздырыла башлый һәм сайлаулар көне алдыннан 0 сәгатьтә туктатыла. Сайлаулар алдындагы көн дәвамында һәм тавыш бирү көнендә теләсә нинди сайлау алды үгетләве тыела.».

21 статья. 25 статьядагы «тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе ризалыгыннан башка» дигән сүзләрне «район яки шәһәр прокуроры ризалыгыннан башка» дигән сүзләр белән алмаштырырга.

22 статья. 26 статьяда:

1 пункттагы дүртенче җөмләдә «ике көн кала» дигән сүзләрне «дүрт көн кала» дигән сүзләр белән алмаштырырга;

1 пункттагы соңгы җөмләне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

165

«Сайлау бюллетененең алгы ягындагы өстәге уң як почмагына участок комиссиясенең ике әгъзасы имза сала, алар участок комиссиясенең мөһере белән таныкланалар.»;

3 пунктка «шулай ук аның кем тарафыннан күрсәтелгән булуы» сүзләрен өстәргә;

3 пунктка түбәндәге эчтәлектә абзацлар өстәргә:

«Уң якта һәр кандидат турындагы белешмәләр каршысына буш квадрат урнаштырыла. Кандидатлар исемлеге ахырында «Барлык кандидатларга каршы» дигән юл урнаштырыла һәм ул әлеге юлның уң ягындагы буш квадрат каршысында була. Теркәлгән кандидатның кире алынмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкем карары булганда, сайлау бюллетенендә Россия Федерациясе Җинаять кодексының кандидатны хөкем итү өчен нигез булган статьясының (статьяларының) исеме (исемнәре) һәм номеры (номерлары), шулай ук әгәр кандидат Россия Федерациясенең гамәлдәге Җинаять кодексы буенча җинаять дип танылган гамәлләре өчен ССР Союзы һәм союздаш республикаларның җинаять законнары нигезләре буенча кабул ителгән җинаять кодексы, чит ил законы буенча хөкем ителгән булса, әлеге закон актларының статьясы (статьялары) күрсәтелергә тиеш. Теркәлгән кандидат чит ил гражданлыгына ия булса, сайлау бюллетенендә тиешле чит дәүләтнең исеме күрсәтелергә тиеш.».

<u>23 статья.</u> 27 статьяда:

1 өлешнең беренче җөмләсендә «7дән алып 21 сәгатькә кадәр» сүзләреннән соң «Татарстан Республикасы Дәүләт Советы карары буенча тавыш бирү өчен башка вакыт билгеләнергә мөмкин» дигән сүзләрне язарга;

1 пункттагы икенче җөмләдә «ун» сүзен «егерме» сүзенә алмаштырырга;

3 өлешне төшереп калдырырга.

<u>24 статья.</u> 28 статьяда:

2-9 өлешләрне 3-10 өлешләр дип санарга;

статьяга түбәндәге эчтәлектә 2 өлеш өстәргә:

«Участок сайлау комиссиясе тавыш бирү бинасында йә аның каршында ук стенд җиһазлый, анда шушы округ буенча теркәлгән

барлык кандидатлар хакында мәгълүмати материаллар урнаштырыла. Теркәлгән кандидатның кире алынмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкем ителгәнлеге булганда, мәгълүмати материалларда Россия Федерациясе Җинаять кодексының кандидатны хөкем итү өчен нигез булган статьясының (статьяларының) номеры (номерлары) һәм исеме (исемнәре), шулай ук әгәр кандидат Россия Федерациясенең гамәлдәге Җинаять кодексы буенча җинаять дип танылган гамәлләре өчен ССР Союзы һәм союздаш республикаларның җинаять законнары нигезләре буенча кабул ителгән җинаять кодексы, чит ил законы буенча хөкем ителгән булса, әлеге закон актларының статьясы (статьялары) күрсәтелергә тиеш. Теркәлгән кандидат чит ил гражданлыгына ия булса, мәгълүмати материалларда тиешле чит дәүләтнең исеме күрсәтелергә тиеш. Тутырылган сайлау бюллетеньнәре үрнәкләре стендка урнаштырыла, аларда әлеге округта теркәлгән кандидатларның фамилияләре күрсәтелмәскә тиеш. Мәгълүмати материалларда үгетләү өндәмәләре булмаска тиеш.»;

4 өлештәге икенче, өченче җөмләләрне төшереп калдырырга;

5 өлештә «башка шәхес таныклыгы» сүзләрен «шәхес таныклыгын алыштыручы» сүзләренә алмаштырырга;

6 өлештә «ике» сүзен «өчтән дә артмаган» сүзләренә алмаштырырга;

статьяга түбәндәге эчтәлектә өлеш өстәргә:

«Участок сайлау комиссиясе әгъзасы, күзәтүчеләр һәм башка төрле затлар тавыш бирү яшеренлеген бозсалар яисә сайлаучының тавыш бирү ихтыярына йогынты ясарга маташсалар, участок сайлау комиссиясе әгъзасы эштә катнашудан кичекмәстән мәхрүм ителә, ә күзәтүчеләр һәм бүтән төрле затлар тавыш бирү бинасыннан чыгарыла. Бу турыдагы карар участок сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.».

25 статья. Законга түбәндәге эчтәлектә 28[1] статья өстәргә:

«28[1] статья. Татарстан Республикасының халык депутатларын сайлаулар буенча тавыш бирү өчен бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгы

1. Сайлаучылар исемлегенә кертелгән сайлау участогының тавыш бирү бинасына тавыш бирү көнендә килү мөмкинлеге булмаган сайлаучы тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясеннән (тавыш бирергә 45-25 көн кала) йә шушы сайлау участогының участок сайлау комиссиясеннән (тавыш бирергә 24-1 көн кала) бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгы алырга һәм, тавыш бирү көнендә кайсы сайлау участогында булса, шунда, үзе актив сайлау хокукына ия булган сайлау округы чикләрендә тавыш бирүдә катнашырга хокуклы.

2. Татарстан Республикасы халык депутатларының жирле Советлары халык депутатларын сайлауларда тавыш бирү өчен бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгы катгый хисап документы була, аның яклану дәрәҗәсе Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә. Бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыкларын әзерләү һәм бирү рәвеше, тәртибе, аларны бирү саны һәм реестр рәвеше, шулай ук аларны әзерләүгә карата куелучы таләпләр, тавыш бирергә 60 көннән дә соңга калмыйча, Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан расланалар. Бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары югарырак сайлау комиссиясеннән түбәнгерәк сайлау комиссиясенә сайлау бюллетеньнәрен тапшыру тәртибендә тапшырылалар. Бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыкларын тапшыручы, алучы һәм саклаучы сайлау комиссияләре рәисләре бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыкларын тапшырган өчен һәм аларның саклануы өчен җаваплы була.

3. Тиешле сайлау комиссиясе сайлаучының бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгын таләп итүнең сәбәбен күрсәтеп язган гаризасы нигезендә бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгын сайлаучының шәхсән үзенә йә нотариаль таныкланган ышанычнамә нигезендә аның вәкиленә тапшыра. Ышанычнамә шулай ук сайлаучы дәваланучы стационар дәвалау-профилактика

учреждениесе администрациясе тарафыннан да, шик белдерелүче яисә гаепләнүче затны сак астында тотучы учреждение администрациясе тарафыннан да таныкланырга мөмкин.

Администрация башлыгы тарафыннан комиссиягә сайлаучылар турында бирелгән белешмәләр нигезендә район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе сайлаучыга бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгы тапшыра. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыкларын бирү реестрын төзи, анда сайлаучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы (18 яшьтә булса - өстәмә рәвештә туган көне һәм ае), яшәү урынының адресы күрсәтелә. Тавыш бирергә 25 көн кала район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе, сайлаучылар исемлегенең беренче нөсхәсе белән бергә, бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыкларын бирү реестрыннан таныкланган өземтәләрне участок сайлау комиссиясенә җибәрә, аларда тиешле сайлау участоклары территорияләрендә теркәлгән һәм бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары алган сайлаучылар турында белешмәләр күрсәтелә. Шундый өземтә нигезендә участок сайлау комиссиясе сайлаучылар исемлегенә тиешле тамгаларны кертә.

4. Бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгы алуы турында сайлаучы яисә аның вәкиле бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары бирү реестрына (район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясендә) йә сайлаучылар исемлегенә (участок сайлау комиссиясендә) имза салалар, анда паспортының яисә аны алыштыручы документының сериясе һәм номеры күрсәтелә.

Бу чакта шушы сайлаучы әлеге сайлауларда тиешле участок сайлаучылары исемлегеннән төшереп калдырыла һәм участок сайлау комиссиясенең беркетмәсен төзегәндә теркәлгән сайлаучыларның санын санаганда исәпкә алынмый.

5. Әгәр бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгында район, шәһәр, шәһәрдәге район яисә участок сайлау комиссиясенең мөһере һәм бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгын биргән район, шәһәр, шәһәрдәге район яисә участок сайлау комиссиясе әгъзасының имзасы булса, бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгы гамәлгә яраклы дип санала.

6. Тавыш бирү көнендә сайлаучы, бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгын күрсәтеп, үзе актив сайлау хокукына ия булган сайлау округы чикләрендәге теләсә кайсы башка сайлау участогындагы сайлаучылар исемлегенә кертелергә тиеш, шуннан соң бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгы анардан кире алына. Бу чакта сайлаучы сайлау бюллетене (сайлау бюллетеньнәре) алганнан соң сайлаучылар исемлегендә өстәмә рәвештә үзе яшәгән урынның адресын күрсәтә.

7. Тавыш бирү көнендә сайлаучы элек сайлаучылар исемлегенә кертелгән сайлау участогында ук бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгын күрсәткән очракта, сайлаучы өстәмә рәвештә сайлаучылар исемлегенә кертелә, ә аның бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыгы анардан кире алына һәм юкка чыгарыла.

8. Тавыш бирү көнендә тавыш бирү вакыты башланганчы, бүтән сайлау участогында тавыш бирүнен файдаланылмаган таныклыклары юкка чыгарыла, бу турыда тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район яисә участок сайлау комиссиясе акт төзи.».

26 статья. 29 статьяда:

2 өлештә «яисә җәмәгать күзәтүчесеннән» дигән сүзләрне «теркәлгән кандидаттан, ышанычлы заттан, күзәтүчедән, вәкилдән» дигән сүзләргә алмаштырырга;

3 өлештә беренче җөмләне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Сайлау бюллетеньнәрендә сайлаучы үзе тавыш бирә торган кандидат фамилиясенең каршындагы буш квадратка яисә «Барлык кандидатларга каршы» дигән юлдагы квадратка теләсә нинди тамга сала.»;

3 өлештә «тутырылган сайлау бюллетеньнәре» дигән сүзләрне «тутырылган сайлау бюллетене» дигән сүзләр белән алмаштырырга.

4,5 өлешләрне төшереп калдырырга.

27 статья. 30 статьяны 31 статья дип санарга.

28 статья. Законга түбәндәге статьяны кертергә:

«30 статья. Тавыш бирү йомгаклары турында участок сайлау комиссиясе беркетмәсе

1. Участок сайлау комиссиясе тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзи, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

а) нөсхәнең номеры;

б) сайлауларның исеме, тавыш бирү датасы, сайлау округының исеме һәм номеры;

в) «Беркетмә» сүзе;

г) сайлау участогының номеры күрсәтелгән килеш, сайлау комиссиясенең исеме;

д) беркетмә юллары:

1 юл. Тавыш бирү тәмамланган мизгелгә сайлаучылар исемлегенә кертелгән сайлаучылар саны;

2 юл. Участок сайлау комиссиясе тарафыннан алынган сайлау бюллетеньнәре саны;

3 юл. Юкка чыгарылган сайлау бюллетеньнәре саны;

4 юл. Тавыш бирү көнендә сайлау участогында сайлаучыларга бирелгән сайлау бюллетеньнәре саны;

5 юл. Тавыш бирү бинасыннан читтә тавыш биргән сайлаучыларга бирелгән сайлау бюллетеньнәре саны;

6 юл. Күчерелмә тавыш бирү әрҗәләрендәге сайлау бюллетеньнәре саны;

7 юл. Стационар тавыш бирү әрҗәләрендәге сайлау бюллетеньнәре саны;

8 юл. Гамәлгә яраклы сайлау бюллетеньнәре саны;

9 юл. Гамәлгә яраксыз, шул исәптән кайбер юллары буенча гамәлгә яраксыз сайлау бюллетеньнәренең гомуми саны;

10 юл. Тиешле сайлау округы буенча тавыш бирүнең күчерелмә әрҗәләреннән алынган сайлау бюллетеньнәренең саны сайлаучыларның сайлау бюллетеньнәрен алулары турында тамга куелган гаризалары саныннан артып киткәндә, гамәлгә яраксыз дип танылган сайлау бюллетеньнәре саны;

11 юл. Бер позиция буенча да тамгалары булмаган яисә бердән артыграк позициядә тамгалары булган гамәлгә яраксыз сайлау бюллетеньнәренең саны;

12 юл. Участок сайлау комиссиясе тарафыннан алынган бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары саны;

13 юл. Участок сайлау комиссиясе тарафыннан сайлау участогында тавыш бирү көненә кадәр сайлаучыларга бирелгән бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары саны;

14 юл. Сайлау участогында бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары буенча тавыш биргән сайлаучылар саны;

15 юл. Бүтән сайлау участогында тавыш бирүнең файдаланылмыйча юкка чыгарылган таныклыклары саны;

16 юл. Бүтән сайлау участогында тавыш бирүнең әлеге Законның 28^1 статьясындагы 7 пункты нигезендә юкка чыгарылган таныклыклары саны;

е) беркетмәгә кушымта итеп бирелүче шикаятьләр (гаризалар), актлар һәм башка документлар исемлеге;

ж) сайлау комиссиясе рәисенең, рәис урынбасарының, секретаренең һәм башка әгъзаларының фамилияләре һәм инициаллары, аларның имзалары;

з) беркетмәгә имза салынган дата һәм вакыт (сәгатьләре һәм минутлары) (әгәр беркетмә бер биттән артыграк төзелгән булса - беркетмәнең һәр бите саен);

и) сайлау комиссиясе мөһере (әгәр беркетмә бер биттән артыграк төзелгән булса - беркетмәнең һәр бите саен).

2. Тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнең 17 юлына һәм аннан соңгы юлларына өстәмә рәвештә түбәндәгеләр языла:

теркәлгән кандидатларның алфавит тәртибендә фамилияләре, исемнәре һәм аталарының исемнәре, ә алар бер-берсенә тәңгәл килгәндә - сайлау бюллетененә кертелгән теркәлгән кандидатлар турында бүтән күрсәткечләр һәм теркәлгән һәр кандидат өчен сайлаучылар тарафыннан бирелгән тавышлар саны;

сайлаучылар тарафыннан кандидатларның барысына да каршы бирелгән тавышлар саны.

 172

3. Әлеге статьяның 1-2 пунктларында күрсәтелгән саннар тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәләргә цифрлап һәм язмача кертелә.».

29 статья. 31 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«31 статья. Участок сайлау комиссиясендә тавышларны санау тәртибе

1. Тавыш бирү вакыты беткәч, участок сайлау комиссиясе рәисе тавыш бирүнең тәмамлануы хакында игълан итә.

2. Тавышларны санарга керешкәнче, участок сайлау комиссиясенең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзалары файдаланылмаган сайлау бюллетеньнәрен санйылар, юкка чыгаралар, аннары аларны игълан итәләр һәм аларның санын тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнең 3 юлына язып куялар.

Юкка чыгарылган сайлау бюллетеньнәре санына тавыш биргәндә сайлаучылар тарафыннан бозылган сайлау бюллетеньнәре дә керә.

Шуннан соң участок сайлау комиссиясе әгъзалары бүтән сайлау участогында тавыш бирүнең файдаланылмаган таныклыкларының санын игълан итәләр һәм аны тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнең 15 юлына язып куялар.

Бүтән сайлау участогында тавыш бирүнең әлеге Законның 28^1 статьясындагы 7 пункты нигезендә юкка чыгарылган таныклыклары санала, аларның саны игълан ителә һәм тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнең 16 юлына язып куела.

3. Аннары участок сайлау комиссиясенең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзалары сайлаучылар исемлегенең һәр битенә шушы бит буенча түбәндәге суммар күрсәткечләрне кертәләр:

а) район, шәһәр, шәһәрдәге район һәм участок комиссияләрендә тавыш бирү өчен бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары бирелгән сайлаучыларны исәпкә алмыйча, исемлеккә кертелгән сайлаучылар санын;

б) сайлаучыларга тавыш бирү көнендә бирелгән сайлау бюллетеньнәре санын (сайлаучылар исемлегендәге сайлаучыларның имзалары саны буенча билгеләнә);

в) сайлаучыларга тавыш бирү бинасыннан читтә тавыш бирү өчен бирелгән бюллетеньнәр санын (сайлаучылар исемлегендәге тиешле тамгалар саны буенча билгеләнә);

г) сайлаучыларга участок сайлау комиссиясе тарафыннан бирелгән бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары санын;

д) сайлау участогында бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары буенча тавыш биргән сайлаучылар санын.

4. Шушы күрсәткечләр кертелгәннән соң сайлаучылар исемлегенең һәр битенә участок комиссиясенең әлеге күрсәткечләрне язган хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзасы имза сала, ул бу күрсәткечләрне кушып берләштерә, аннары күрсәткечләр сайлаучылар исемлеге буенча кушып берләштерелә, сайлаучылар исемлегенең соңгы битенә кертелә, участок сайлау комиссиясе рәисенең, рәис урынбасарының яки секретаренең имзалары һәм мөһер белән таныклана. Һәр бит һәм исемлек буенча йомгаклар тулысынча игълан ителә.

5. Участок сайлау комиссиясе рәисе, рәис урынбасары яисә секретаре түбәндәгеләрне ачыклыйлар һәм тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнең 1 һәм 2 юлларына кертәләр:

а) тавыш бирү тәмамланган мизгелгә сайлаучылар исемлегенә кертелгән сайлаучылар санын;

б) участок комиссиясе тарафыннан алынган сайлау бюллетеньнәре санын.

6. Аннары беркетмәгә түбәндәге күрсәткечләр кертелә:

12 юлга - участок сайлау комиссиясе тарафыннан алынган бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары саны;

13 юлга - участок сайлау комиссиясе тарафыннан сайлау участогында сайлаучыларга бирелгән бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары саны;

14 юлга - бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары буенча сайлау участогында тавыш биргән сайлаучылар саны.

7. Аннары беркетмәгә түбәндәге күрсәткечләр кертелә:

4 юлга - тавыш бирү көнендә сайлаучыларга сайлау участогында бирелгән сайлау бюллетеньнәре саны (сайлаучылар исемлегендәге сайлаучыларның имзалары саны буенча билгеләнә);

174

5 юлга - тавыш бирү бинасыннан читтә тавыш биргән сайлаучыларга бирелгән сайлау бюллетеньнәре саны (сайлаучылар исемлегендәге тиешле тамгалар саны буенча билгеләнә).

8. Бу гамәлләрдән соң участок сайлау комиссиясе рәисе яисә секретаре сайлаучыларның исемлеген, тавышларны санауда катнашучы затлар файдаланмаслык итеп, саклауны тәэмин итәргә тиешләр. Сайлаучылар исемлеге белән алга таба эш итү бары тик тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәгә кертелгән күрсәткечләрнең контроль чагыштырмалары тикшерелгәннән соң гына әлеге статьяның 15 пункты нигезендә башкарылырга мөмкин.

9. Аннары участок сайлау комиссиясенең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзалары тавыш бирү әрҗәләреннән алынган бюллетеньнәр буенча сайлаучыларның тавышларын санарга турыдан-туры керешәләр.

Санарга керешкәнче, участок сайлау комиссиясе рәисе сайлау әрҗәләрендә мөһерләрнең яисә пломбаларның бөтенлеген тикшерә һәм аларны ача. Сайлау әрҗәләрен ачу түбәндәге чиратта гамәлгә ашырыла: башта - күчерелмә сайлау әрҗәләре, аннары стационар сайлау әрҗәләре ачыла.

10. Башта күчерелмә сайлау әрҗәләрендәге сайлау бюллетеньнәре санала. Аларның саны игълан ителә һәм беркетмәнең 6 юлына язып куела һәм ул сайлаучыларның тавыш бирү бинасыннан читтә тавыш бирү турындагы гаризалары санынннан артмаска тиеш.

Күчерелмә сайлау әрҗәләрендәге бюллетеньнәр санының бирелгән гаризалар санынннан артып китүе ачыкланган очракта, күчерелмә сайлау әрҗәләрендәге барлык сайлау бюллетеньнәре участок сайлау комиссиясе карары белән гамәлгә яраксыз дип танылалар.

Бу факт, тавыш бирү бинасыннан читтә тавыш бирүне уздырган участок комиссиясенең хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзаларының фамилияләре һәм инициаллары күрсәтелеп, аерым актта чагылдырыла, ул акт тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәгә кушылып бирелә.

Бу очракта гамәлгә яраксыз дип танылган бюллетеньнәр саны беркетмәнең 9, 10 юлларына кертелә.

11. Аннары стационар тавыш бирү әрҗәләрендәге бюллетеньнәр санала һәм аларның саны беркетмәнең 7 юлына язып куела.

12. Сайлаучыларның тавышларын санаганда, иң элек билгеләнмәгән рәвештәге бюллетеньнәр, ягъни рәсми рәвештә эшләнмәгән яисә сайлау комиссиясе тарафыннан таныкланмаган бюллетеньнәр һәм гамәлгә яраксыз сайлау бюллетеньнәре аерып алына. Бу бюллетеньнәр тавышларны санаганда исәпкә алынмый.

13. Сайлаучыларның үз ихтыярларын белдерүләрен төгәл ачыклап булмый торган сайлау бюллетеньнәре гамәлгә яраксыз бюллетеньнәр дип санала, мондыйларга түбәндәгеләр керә:

бердән артык квадратка билге куелган бюллетеньнәр;

квадратларның берсенә дә билге куелмаган бюллетеньнәр.

Шикләнүләр туган очракта, участок сайлау комиссиясе мәсьәләне тавыш бирү юлы белән хәл итә. Бюллетеньне гамәлгә яраксыз дип тану турында карар кабул иткәндә, сайлау комиссияләре аның арткы ягында бюллетеньнең гамәлгә яраксызлыгының сәбәпләрен күрсәтәләр. Бу язма участок комиссиясе рәисенең һәм секретареның имзалары белән таныклана. Гамәлгә яраксыз бюллетеньнәр башка сайлау бюллетеньнәреннән аерым җыеп тутырыла.

Гамәлгә яраксыз бюллетеньнәр саны 9,11 юлларга кертелә.

14. Участок комиссиясе әгъзалары беркетмәнең 8 юлына гамәлгә яраклы сайлау бюллетеньнәре санын язып куялар.

15. Сайлау бюллетеньнәрен санаганнан соң тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәгә кертелгән күрсәткечләрнең контроль чагыштырмалары (4 нче кушымта) тикшерелә. Алар тәңгәл килмәгән очракта, участок сайлау комиссиясе тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнең барлык яисә аерым юлларын кабат санау турында карар кабул итә. Кабат санау нәтиҗәсендә тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәгә үзгәрешләр кертергә кирәк булса, беркетмәнең яңа бланкы тутырыла.

16. Санаганнан соң теркәлгән кандидатлар буенча сайлау бюллетеньнәре аерым капларга, кандидатларның барысына да каршы тавыш бирелгән бюллетеньнәр - аерым, шулай ук гамәлгә яраксыз һәм юкка чыгарылган сайлау бюллетеньнәре аерым капларга тутырыла, һәр капта андагы сайлау бюллетеньнәренең саны, теркәлгән кандидатларның фамилияләре күрсәтелә. Шулай тупланган сайлау бюллетеньнәре капчыкларга яисә тартмаларга салына, аларда сайлау участогының, округының үз номерлары (исеме), сайлау

бюллетеньнәренең саны күрсәтелә. Капчыкларга яисә тартмаларга пломба салып, мөһер сугыла. Һәм алар бары тик югарырак сайлау комиссиясе яисә суд карары белән генә ачылырга мөмкин.

17. Тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмә өч нөсхәдә тутырыла һәм аларга участок сайлау комиссиясенең хәлиткеч тавыш хокукына ия шунда катнашучы барлык әгъзалары имза салалар, анда имза салынган дата һәм вакыт (сәгате, минуты) куела.

18. Беркетмәнең эчтәлеге белән килешмәгән участок сайлау комиссиясе әгъзалары беркетмәгә үзләренең аерым фикерләрен кушымта итеп бирергә хокуклы, бу хакта беркетмәгә тиешенчә язып куела.

19. Тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәне карандаш белән тутыру һәм ана нинди дә булса үзгәрешләр кертү рөхсәт ителми.

20. Беркетмәнең беренче нөсхәсенә участок комиссиясе әгъзаларының аерым фикерләре, тиешле законның бозылуына карата участок сайлау комиссиясенә кергән шикаятьләр (гаризалар), шулай ук алар буенча кабул ителгән карарлар теркәлеп куела. Әлеге документларның таныкланган күчерелмәләре беркетмәнең икенче нөсхәсенә теркәлеп куела.

21. Беркетмәнең беренче нөсхәсе кичекмәстән район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенә җибәрелә.

22. Беркетмәнең икенче нөсхәсе, пломба салып мөһерләнгән сайлау документлары белән бергә, сайлау бюллетеньнәрен һәм мөһерне дә кертеп, сакланучан бинада, пломба салып мөһерләнгән килеш, участок комиссиясе эше тәмамланганчы участок комиссиясе секретаренда саклана һәм сайлаулар йомгакларын рәсми игълан иткәннән соң 5 көннән дә соңга калмыйча тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенә тапшырыла.

23. Беркетмәнең өченче нөсхәсе участок сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән урында гомуми танышу өчен эленеп куела.».

177

30 статья. 32 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«32 статья. Сайлау округында сайлауларнын нәтиҗәләрен билгеләү

1. Участок сайлау комиссияләренен тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәләренен беренче нөсхәләрендәге күрсәткечләр нигезендә тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе аларнын дөрес төзелүен алдан тикшергәннән сон, тавыш биргәннән сон ике көннән дә сонга калмыйча, алардагы күрсәткечләрне кушып берләштерү юлы белән сайлау округы буенча сайлауларнын нәтиҗәләрен билгели. Участок сайлау комиссияләренен тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәләрендәге күрсәткечләрне кушып берләштерүне шул район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенен хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзалары үзләре башкаралар.

2. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе сайлау округы буенча сайлауларны түбәндәге очракларда узмаган дип таный:

а) тавыш бирү тәмамланган мизгелгә сайлаучылар исемлегенә кертелгән сайлаучыларнын сайлауларда 35 процентган кимрәге катнашканда (сайлауларда катнашкан сайлаучыларнын саны тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәнен 4,5 юлларындагы саннар суммасы белән билгеләнә);

б) бүтән кандидатка (бүтән кандидатларга) караганда ин күп тавыш җыйган кандидат өчен бирелгән сайлаучылар тавышларынын саны барлык кандидатларга да каршы бирелгән сайлаучылар тавышлары саныннан кимрәк булганда;

в) сайлау округы буенча халык депутатына бер генә кандидат теркәлеп, ул да кандидатлыктан төшеп калганда.

3. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе сайлау округы буенча сайлаулар нәтиҗәләрен түбәндәге очракларда гамәлгә яраксыз дип таный:

а) тавыш бирүне уздырганда яисә тавыш бирү йомгакларын билгеләгәндә әлеге Законны бозу сайлаучыларнын үз ихтыярларын белдерү нәтиҗәләрен дөрес билгеләргә мөмкинлек бирмәгәндә;

б) сайлау округы буенча тавыш бирү йомгаклары гамәлгә яраксыз дип танылган сайлау участокларынын саны шушы сайлау округы

территориясендә оештырылган сайлау участокларының гомуми санының кимендә дүрттән берен тәшкил иткәндә;

в) суд карары буенча.

4. Әлеге Законны, тавыш бирү нәтиҗәләре буенча сайланмый калган теркәлгән кандидатларның сайлануына ярдәм итәрлек итеп, йә тавыш бирү нәтиҗәләре буенча сайланмый калган теркәлгән кандидатлар өчен сайлаучыларны тавыш бирергә мәҗбүр итү максаты белән яисә мәҗбүр итеп бозу сайлауларны гамәлгә яраксыз дип тану өчен нигез була алмый.

5. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе тиешле участок сайлау комиссияләренең тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәләре нигезендә сайлау округы буенча сайлауларның нәтиҗәләре турында беркетмә төзи, ана түбәндәге күрсәткечләр кертелә:

а) сайлау округында участок сайлау комиссияләренең саны;

б) участок сайлау комиссияләренең тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәләре саны, шуларга нигезләнеп әлеге беркетмә төзелә;

в) участок сайлау комиссияләренең тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәләрендә булган барлык юллар буенча сайлау округының суммар күрсәткечләре;

г) депутат булып сайланган теркәлгән кандидатның фамилиясе, исеме, атасының исеме.

6. Тавыш бирүдә катнашкан сайлаучылар тавышларының 50 процентыннан күбрәген җыйган теркәлгән кандидат сайлау округы буенча сайланган дип таныла. Тавыш бирүдә катнашкан сайлаучыларның тавышлары саны тавыш бирү әрҗәләреннән алынган мәгълүм рәвештәге сайлау бюллетеньнәре саны буенча билгеләнә.

7. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенең сайлаулар нәтиҗәләре турындагы беркетмәсе өч нөсхәдә төзелә, ана район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенең хәлиткеч тавыш хокукына ия шунда катнашучы барлык әгъзалары имза салалар, анда аны төзү датасы һәм вакыты (сәгате һәм минуты) күрсәтелә һәм алар мөһер белән таныкланалар. Беркетмәнең һәр нөсхәсенә түбәндәгеләр теркәлеп куела:

а) сайлау округы буенча сайлаулар нәтиҗәләре турында җыелма таблица, ана тавыш бирү йомгаклары турында участок сайлау комиссияләреннән алынган барлык беркетмәләрнең күрсәткечләре тулаем кертелә;

б) район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссияләренең, участок сайлау комиссияләренең сайлау бюллетеньнәрен алулары турында, шулай ук файдаланылмаган сайлау бюллетеньнәрен (бу бюллетеньнәрнең саны күрсәтелә) юкка чыгару турында актлар;

в) район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссияләренә, участок сайлау комиссияләренә бүтән сайлау участогында тавыш бирү таныклыклары бирү турында, шулай ук бүтән сайлау участогында тавыш бирүнең файдаланылмаган таныклыкларын (бу таныклыкларның саны күрсәтелә) юкка чыгару турында актлар.

8. Җыелма таблицага һәм актларга район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе рәисе һәм секретаре имза салалар. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенең беркетмә белән тулаем яисә аның аерым нигезләмәләре белән килешмәгән хәлиткеч тавыш хокукына ия әгъзасы беркетмәгә үзенең аерым фикерен кушымта итеп бирергә хокуклы, бу хакта беркетмәгә тиешенчә язып куела.

9. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенең сайлаулар нәтиҗәләре турындагы беркетмәсенең беренче нөсхәсенә район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе әгъзаларының аерым фикерләре, шулай ук әлеге Законның бозылуына карата шушы комиссиягә кергән шикаятьләр (гаризалар) һәм әлеге шикаятьлар (гаризалар) буенча кабул ителгән карарлар теркәлеп куела. Аерым фикерләрнең, шикаятьләрнең (гаризаларның) һәм күрсәтелгән сайлау комиссиясе карарларының таныкланган күчермәләре беркетмәнең икенче нөсхәсенә теркәлеп куела.

10. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе беркетмәсенең беренче нөсхәсе, әлеге статьяның 7 пунктында күрсәтелгән җыелма таблицаның һәм актларның беренче нөсхәләре имзаланганнан соң кичекмәстән Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясенә җибәрелә.

11. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе беркетмәсенең икенче нөсхәсе, әлеге статьяның 7 пунктында күрсәтелгән җыелма таблицаның, актларның икенче нөсхәләре белән,

шулай ук әлеге Законда каралган бүтән документлар белән бергә, саклануччан бинада, пломба салып мөһерләнгән килеш, комиссиянең вәкаләтләре тәмамланганга кадәр район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе секретарендә саклана, шуннан соң Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясенә тапшырыла.

12. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе беркетмәсенең өченче нөсхәсе, әлеге статьяның 7 пунктында күрсәтелгән җыелма таблицаның һәм актларның өченче нөсхәләре район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән урында танышу өчен эленеп куела.

Кандидатларның ышанычлы затларына, күзәтүчеләргә, вәкилләргә, комиссиянең хәлиткеч һәм киңәш бирү тавышы хокукларына ия әгъзаларына, массакүләм мәгълүмат чараларына беркетмәнең күчермәсен алу мөмкинлеге бирелә.

13. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенең сайлаулар нәтиҗәләре турындагы беркетмәсенә һәм (яисә) җыелма таблицага имза салынганнан соң һәм аларның беренче нөсхәләрен Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясенә җибәргәннән соң беркетмәне, җыелма таблицаны төзегән район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе аларда төгәлсезлекләр (участок сайлау комиссияләре беркетмәләренең күрсәткечләрен кушып берләштергәндә төшеп калган, дөрес язылмаган очраклар яисә хаталар) тапса, район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе үзенең утырышында беркетмәгә һәм (яисә) җыелма таблицага төгәлләштерүләр кертү турындагы мәсьәләне карарга тиеш. Район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе кабул ителгән карар турында комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына, күзәтүчеләргә һәм элек расланган беркетмәне төзегәндә катнашкан башка затларга, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләренә һичшиксез хәбәр итәргә тиеш. Бу очракта район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе сайлаулар нәтиҗәләре турында беркетмә һәм (яисә) җыелма таблица төзи, аларда «Кабат» дигән тамга салына. Күрсәтелгән беркетмә, җыелма таблица кичекмәстән Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясенә җибәрелә.

14. Тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәләрдә хаталар, төгәлсезлекләр табылганда яисә участок сайлау комиссияләреннән

кергән беркетмәләрнең дөрес төзелешенә шикләнүләр туган очракта, район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе тиешле сайлау участогында сайлаучыларның тавышларын кабат санауны уздыру турында карар кабул итәргә хокуклы.

15. Әлеге статьяның 14 пунктында күрсәтелгән очракта сайлаучыларның тавышларын кабат санау, тавыш бирү йомгаклары турында тикшерелергә тиешле беркетмәне төзегән һәм раслаган район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенең хәлиткеч хокукына ия әгъзасы (әгъзалары) катнашында, участок сайлау комиссиясе тарафыннан уздырыла. Сайлаучыларның тавышларын кабат санауны уздыручы участок сайлау комиссиясе бу хакта сайлау комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына, күзәтүчеләргә һәм элек расланган беркетмәне төзегәндә катнашкан башка затларга, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләренә хәбәр итә. Сайлаучыларның тавышларын кабат санау йомгаклары буенча әлеге санауны гамәлгә ашырган сайлау комиссиясе тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзи, анда «Тавышларны кабат санау» дигән тамга салына. Әлеге беркетмә кичекмәстән район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенә җибәрелә.

16. Сайлаулар йомгаклары турындагы беркетмәгә имза салынганнан соң тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясе бу хакта Татарстан Республикасы халык депутатларының җирле Советы халык депутаты булып сайланган кандидатка хәбәр итә. Татарстан Республикасы халык депутатларының җирле Советы халык депутаты булып сайланган кандидат, әгәр аның эш урыны яисә шөгыле Татарстан Республикасы халык депутатларының җирле Советы халык депутаты статусына туры килмәсә, үзенең шушы вазыйфаларын үз өстеннән төшерүе турында ике атна эчендә язма рәвештә тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссиясенә әлеге Законның 21 статьясы таләпләре нигезендә хәбәр итәргә тиеш.

Округ сайлау комиссиясе буенча сайлауларның нәтиҗәләре турындагы хәбәр Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән вакытларда һәм рәвештә Үзәк һәм тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссияләре тарафыннан матбугатта бастырып чыгарыла.».

182

31 статья. 33 статьяны төшереп калдырырга. 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 статьяларны 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 статьялар дип санарга.

32 статья. 34 статьяның 3 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Депутатларны теркәү турында бәхәсләр законда билгеләнгән вакытларда Үзәк сайлау комиссиясе яки район (шәһәр) суды тарафыннан карала.».

33 статья. 35 статьяда:

2 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Хәбәрдә сайлаучылар исемлегенә кертелгән гражданнарның гомуми саны һәм тавыш бирүдә катнашкан сайлаучылар саны күрсәтелә;

сайлаучыларның һәр кандидатны хуплап биргән тавышлары саны һәм «Барлык кандидатларга каршы» бирелгән тавышлар саны;

тиешле округта кабат тавыш бирү яисә кабат сайлаулар уздыру турында мәгълүмат.»;

3 өлештә «ул сайланган сайлау округының номеры» дигән сүзләрне «алар сайланган сайлау округларының номерлары» дигән сүзләргә алмаштырырга.

3 өлешкә түбәндәге җөмләне өстәргә:

«Сайланган депутатлар исемлеге Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясенә җибәрелә.».

34 статья. 37 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Сайлаучылар исемлегенең, сайлау бюллетеньнәренең, кандидатларны теркәү беркетмәләренең, депутатлыкка кандидат, ышанычлы зат таныклыкларының, сайлау участогында тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәләрнең, округта сайлау нәтиҗәләре турындагы беркетмәләрнең рәвешләре, сайлау әрҗәләренең үрнәкләре Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.

Депутатның күкрәк тамгасының үрнәге Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан билгеләнә.».

35 статья. 38 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Сайлау документларын саклау тәртибе һәм вакытлары Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.».

36 статья. 39 статьяда:

2 өлешкә түбәндәге җөмләне өстәргә:

«Округта теркәлгән сайлаучыларның кимендә чиреге кабат тавыш бирүдә катнашса, кабат тавыш бирү узган дип санала.»;

3 өлештә «тавыш бирүдә катнашкан сайлаучылар округта теркәлгән сайлаучыларның кимендә чиреген тәшкил итсә, бүтән депутатлыкка кандидатка карата тавыш бирүдә катнашкан» дигән сүзләрне төшереп калдырырга;

статьяга түбәндәге эчтәлектә өлеш өстәргә:

«Халык депутатына бер генә кандидат өчен кабат тавыш биргәндә, тавыш бирүдә катнашкан сайлаучылар тавышының кимендә 50 процентын җыйган кандидат сайланган дип санала.».

37 статья. 40 статьяда:

беренче җөмләнең 1 өлешендә «тиешле район, шәһәр, шәһәрдәге район сайлау комиссияләре бу сайлау округында кабат сайлаулар уздыру турында карар кабул итәләр» дигән сүзләрне «Татарстан Республикасының Үзәк сайлау комиссиясе бу округта кабат сайлаулар билгели» дигән сүзләргә алмаштырырга;

2 өлештә «округында» сүзеннән соң «сайлаулар дөрес түгел яисә узмаган дип танылган округлардан гайре,» дип өстәргә; шуннан соң: «Бу очракта кандидатларның имза җыйган кәгазьләре үз көчендә кала.» дип язарга.

38 статья. 41 статьяда:

1 өлештә «яна сайлаулар» дигән сүзләрне «өстәмә сайлаулар» дигән сүзләргә алмаштырырга;

2 өлештә «сайлауларга кадәр ике айдан да сонга калмыйча» дигән сүзләрне төшереп калдырырга;

3 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

184

«Депутатның вәкаләтләр чоры тәмамланырга 1 елдан да кимрәк вакыт калган очракта киткән халык депутатларының район, шәһәр, шәһәрдәге район Советы депутаты урынына яна депутатны сайлау уздырылмый.».

39 статья.

43 статьяны төшереп калдырырга. 44 статьяны 42 статья дип санарга.

II. Әлеге Законны басылып чыккан көненнән гамәлгә кертергә.

Татарстан Республикасы
Президенты

М.Шәймиев

Казан шәһәре,
1999 елның 21 июле
№ 2306